Gemeente Utrecht

Ruimtelijke onderbouwing

Prinsesselaan 2

Het bouwen van een crematiefaciliteit bij een begraafplaats

HZ_WABO-18-35604

December 2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 3

1.1 Doelstelling 3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 3
1.3 Vigerende planologisch-juridische regelingen 5
1.4 Vigerend beleid 6

Hoofdstuk 2 Huidige situatie, planbeschrijving, uitvoeringsaspecten en gezondheid

2.1 Huidige situatie 8
2.2 Planbeschrijving 9
2.3 Uitvoeringsaspecten en gezondheid 11

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheid

3.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 14

Hoofdstuk 4 Conclusie

4.0 Conclusie 14

1 Inleiding

Het betreft het bouwen van een crematiefaciliteit bij een begraafplaats. Op 1 november 2018 is hiervoor een omgevingsvergunning aangevraagd voor de activiteiten bouwen, monument en handelen in strijd met de regels ruimtelijke ordening.

Nieuwe behandeling aanvraag om omgevingsvergunning

Op 20 februari 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders de gevraagde omgevingsvergunning verleend door gebruik te maken van de planologische kruimelgevallenregeling. De aanvraag is toen voorbereid met de reguliere Wabo-procedure. De rechtbank Midden-Nederland heeft deze omgevingsvergunning echter vernietigd. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de gemeente een onjuiste procedure gevolgd, omdat de kruimelgevallenregeling niet kan worden toegepast voor het initiatief waar de gevraagde omgevingsvergunning over gaat. Om die reden moet er vanuit de gemeente een nieuwe beslissing op de aanvraag van 1 november 2018 moet worden genomen. Ditmaal is de aanvraag voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing maakt deel uit van deze omgevingsvergunning.

Voor nadere informatie hierover wordt verwezen naar de brief van het college naar de raad van medio december 2020 (brief met kenmerk 8215667).

1.1 Doelstelling

De gevraagde omgevingsvergunning heeft als doel om de nieuwe functie van faciliteit voor crematies planologisch-juridisch mogelijk te maken. Een omgevingsvergunning kan voor dit plan worden verleend als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

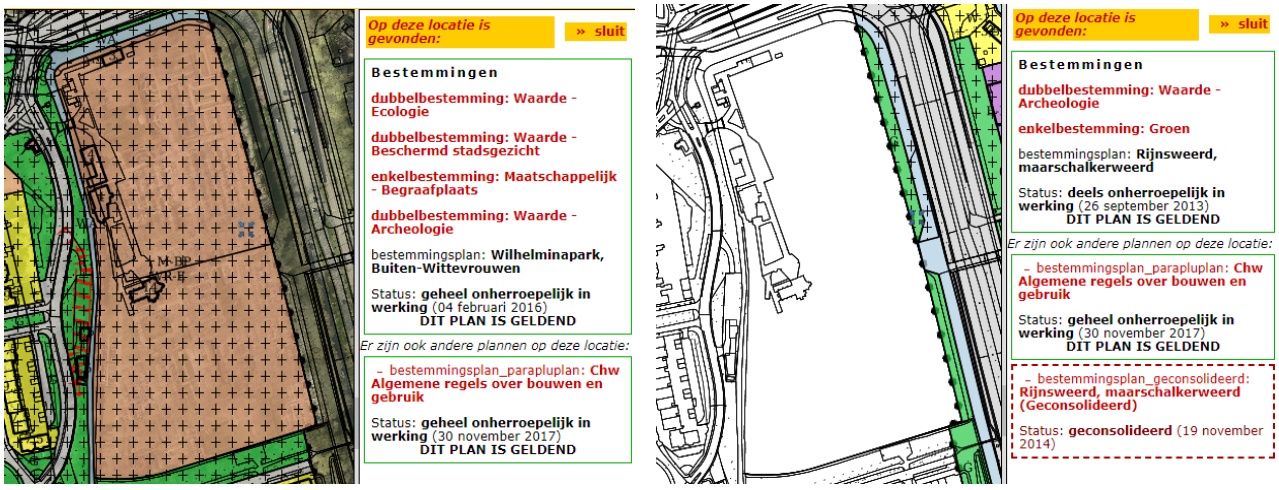
Het projectgebied ligt in de buurt Wilhelminapark e.o. in de wijk Oost. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Abstede, sectie C, nummer 6610.



Figuur 1 Luchtfoto begraafplaats

1.3 Vigerende planologisch-juridische regelingen

Voor het projectgebied geldt het bestemmingsplan Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen (geheel onherroepelijk in werking d.d. 04 februari 2016) en het bestemmingsplan Rijnsweerd, maarschalkerweerd (geheel onherroepelijk in werking d.d. 30 november 2017). De geplande ontwikkeling is in strijd met het geldende bestemmingsplan Rijnsweerd, maarschalkerweerd omdat binnen de bestemming Groen (artikel 13 lid 1) er enkel gebouwd mag worden ten behoeve van deze bestemming, zoals parken en plantsoenen, fiets en voetpaden, water, waterbeheer en waterberging. De beoogde bestemming crematiefaciliteit valt hier niet onder en is in strijd met het bestemmingsplan. Daarnaast mag volgens artikel 15 van het bestemmingsplan Wilhelminapark, Buiten-Wittevrouwen mogen gebouwen enkel binnen het bouwvlak worden gebouwd. Het beoogde gebouw ligt buiten het bouwvlak en is dus in strijd met het bestemmingsplan.



Figuur 2 Bestemmingsplankaarten

1.4 Vigerend Beleid

Rijksbeleid

Ladder van duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. Het doel van de Ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik, met oog voor de toekomstige ruimtebehoefte en ontwikkelingen in de omgeving. De Ladder geeft daarmee invulling aan het nationaal ruimtelijk belang gericht op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij ruimtelijke besluiten.

De Laddertoets moet worden uitgevoerd wanneer er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een crematorium wordt aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling, echter betreft het geen nieuwe stedelijke functie, in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, omdat het ruimtebeslag minder dan 500m2 bedraagt.

Provinciaal beleid

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en verordening, Provincie Utrecht 2013-2028

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) is het ruimtelijk beleid van de provincie voor de periode tot 2028 beschreven. Hierin is aangegeven welke doelstellingen van provinciaal belang zijn, welk beleid bij deze doelstellingen hoort en hoe uitvoering gegeven wordt aan het beleid. Voor een deel krijgt het beleid uitvoering via de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Via het ruimtelijk beleid wil de provincie bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardige fysieke leefomgeving, waarin het ook in de toekomst plezierig wonen, werken en recreëren is.

In de provinciale verordening worden de provinciale belangen veilig gesteld door de gemeenten de verplichting op te leggen bij het nemen van ruimtelijke besluiten deze belangen in de afweging mee te nemen.

Het belangrijkste voor het projectgebied is het provinciaal belang uit de pijler vitale dorpen en steden de beleidslijn verstedelijking.

De provincie Utrecht richt zich in haar verstedelijkingsbeleid primair op de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestaand stedelijk gebied: op die manier blijven steden, dorpen en kernen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te ontmoeten en blijft het landelijk gebied gevrijwaard van onnodige ruimteclaims. Ten behoeve van de leefbaarheid en bereikbaarheid wordt verstedelijking zoveel mogelijk gekoppeld aan haltes en knopen van het openbaar vervoersnetwerk. Voor een aantrekkelijke provincie zijn vitale steden en dorpen belangrijk. De combinatie van historische bebouwing, de aanwezigheid van onder andere culturele voorzieningen, winkels, horeca en uitgaansmogelijkheden, diverse woningtypes, verschillende vormen van werkgelegenheid, sport- en ontspanningsmogelijkheden en groen in de nabijheid draagt bij aan deze vitaliteit. Het beleid sluit aan bij de zogenaamde duurzame verstedelijkingsladder uit het Besluit ruimtelijke ordening. Concreet hanteert de provincie Utrecht de volgende voorkeursvolgorde voor stedelijke ontwikkelingen: eerst de mogelijkheden van herstructurering of transformatie, dan de mogelijkheden in de nabijheid van halten en knopen van het OV-netwerk, dan de overige mogelijkheden in het stedelijk gebied (binnen de rode contouren), en als laatste uitbreiding. Het plangebied ligt binnen de rode contour van Utrecht. De beoogde stedelijke ontwikkeling is binnen deze contour toegestaan. Het voldoet daarmee aan de verstedelijkingsladder. Het plan sluit aan op het provinciaal beleid.

Gemeentelijk beleid

Actualisatie Groenstructuurplan (2017-2030)
Gemeente Utrecht heeft een Groenstructuurplan vastgesteld ter behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van het stedelijk groen als onderdeel van een kwalitatief hoogstaand woon- en vestigingsklimaat. In het Groenstructuurplan is het stedelijke groen van Utrecht vastgelegd. De visie voor het stedelijk groen gaat uit van de verbetering van de kwaliteit van het huidige stedelijke groenareaal, het realiseren van groene verbindingen naar de omringende landschappen en uitbreiding van het groene areaal om Utrecht. Het projectgebied valt binnen Stedelijk Groenstructuur 2007. Er zijn binnen het projectgebied geen groen en bomen aanwezig die door de ontwikkeling zal worden aangetast. De inpassing van het crematorium in de stedelijke groenstructuur is met het plan acceptabel.



Figuur 3 Groenstructuurplan

Ruimtelijke strategie Utrecht 2016
De Ruimtelijke Strategie Utrecht is de lange termijn strategie voor de stad. Hierin staan de ruimtelijke en economische ontwikkelopgaven en aandachtsgebieden van 2016 tot 2030. Deze strategie verbindt de ruimtelijke ambities voor gezonde verstedelijking met de investeringen die daarvoor nodig zijn. Met de toekomstige verwachting van een toenemende bevolkingsgroei neemt de behoefte van voorzieningen ook toe. De uitbreiding van de begraafplaats met een crematorium sluit hier op aan.

Conclusie beleid
De aanvraag is in overeenstemming met de voor deze ontwikkeling relevante beleidskaders.

2. Huidige situatie, plan, uitvoeringsaspecten en gezondheid

2.1 Huidige situatie

De RK begraafplaats St. Barbara was de opvolger van de RK begraafplaats aan de Biltstraat, die eind 19e eeuw werd bebouwd met de O.L. Ten hemelopneming en enkele kloosters- en schoolgebouwen. Architect Alfred Tepe ontwierp in 1875 een begraafplaats met een rechtlijnig padenstelsel, omzoomd door beukenhagen, eiken en beuken. Tepe ontwierp ook het lijk- en baarhuis en de directeurswoning. In 1880 kwam de centraal gelegen kapel, naar ontwerp van Tepe, gereed.

De begraafplaats valt binnen het beschermd stadsgezicht Utrecht-Oost. Het gezicht Utrecht-oost omvat een aantal aaneengesloten woongebieden ten oosten van de binnenstad, die in het derde kwart van de 19e en aan het begin van de 20e eeuw in ontwikkeling gebracht zijn op voormalige buitenplaatsen en andere oudere - stedenbouwkundige-structuren. Het beschermd gezicht Utrecht-oost is van belang om de cultuurhistorische-, de stedenbouwkundige-, de architectonische en archeologische waarde te beschermen. Voor de begraafplaats wordt de bebouwing van Tepe uit 1875 genoemd en de bijzondere graftekens vanwege de cultuurhistorische en architectonische waarde.

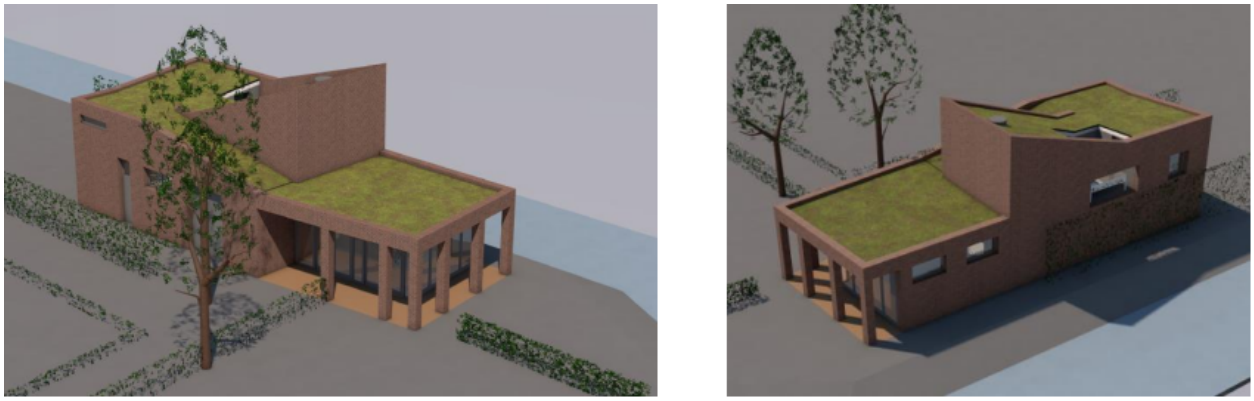
De begraafplaats Sint Barbara behoort tot de stedelijke groenstructuur. De stedelijke groenstructuur bestaat uit parken, begrensde complexen en groene verbindingen. Het gebied hebben een belangrijke recreatieve, maar ook een ecologische functie. Doordat het terrein beperkt toegankelijk is, is de betekenis in vooral gelegen in het ruime, onbebouwde oppervlak en in de ecologische en landschappelijke waarde.

Het projectgebied is gelegen aan de Prinsesselaan 2 in Utrecht. De crematiefaciliteit zal worden gerealiseerd op het terrein van de begraafplaats.
Het perceel dat deel maakt van het besluitgebied is een begraafplaats met bijbehorende voorzieningen waaronder ontvangstruimten en kapel, en bijbehorende voorzieningen ten behoeve van het onderhoud en beheer van deze begraafplaats. De locatie waar de crematiefaciliteit wordt gebouwd is een onbebouwd stuk grond.

Verkeer en parkeren
De begraafplaats wordt ontsloten vanaf de Prinsesselaan. Op de begraafplaats zijn acht parkeerplaatsen. Bij de begraafplaats is een parkeerterrein aanwezig met 34 parkeerplaatsen.

2.2 Planbeschrijving

De initiatiefnemer heeft het plan om ter plaatse van de begraafplaats een crematiefaciliteit te bouwen. Het crematorium wordt een losstaand gebouw.



Figuur 4 3D impressie crematiefaciliteit

De oppervlakte van de nieuwbouw van het crematorium bedraagt circa 143 m2. Het gebouw krijgt een maximale bouwhoogte van 8,0 m. In de crematiefaciliteit bevindt zich een crematie-installatie ruimte van 71,8 m2 en een afscheidsruimte van 31,1 m2.

Het gebouw komt aan de rand bij het water(waterlinie), aan de oostzijde van de begraafplaats te staan. Dit stukje grond wordt nu gebruikt als opslagplek voor materiaal van de begraafplaats, zoals aarde, steen en afval in containers.



Figuur 5 positie gebouw

De inrichting om het gebouw zal met beplanting in de stijl van de Waterlinie worden ingepast. Hierdoor zal het gebouw ook minimaal zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte. Vanwege de grote afstand tot de meest nabij gelegen woningen is het gebouw voor omwonende niet zichtbaar.

Verkeer en parkeren

De verkeersontsluiting blijft gelijk ten opzichte van de huidige situatie. Het aantal diensten blijft gelijk. Dit betekent dat het aantal verkeersbewegingen niet toeneemt. Er ontstaat geen verkeersonveilige situatie.
Voor het benodigde aantal parkeerplaatsen moet worden uitgegaan van de Beleidsregels Parkeernormen Fiets en Auto 2019 (bijlage I van de nota parkeernormen fiets en auto van 22 maart 2013 zoals deze is gewijzigd met het addendum na het raadsbesluit van 29 maart 2019).
De locatie bevindt zich in gebied B1: stedelijk gebied met betaald parkeren. Het crematoriumgebouw is in vergelijking met een religieus gebouw. Voor de ontwikkeling geldt dan de norm in een B1 gebied 0,2 plaats per bezoeker. Gemiddeld zijn er per uitvaart 65 bezoekers. Het ontvangstgebouw heeft een maximale capaciteit van 150 personen, dit is x 0,2 = 30 parkeerplaatsen. In totaal heeft de begraafplaats 42 parkeerplaatsen. Er wordt dus voldaan aan de parkeernorm uit de Nota.

2.3 Uitvoeringsaspecten en gezondheid

Geluidhinder

Er is geen sprake van een overschrijding van de voorkeurswaarde van de Wet Geluidhinder. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de realisering van het plan.

Externe veiligheid

Het projectgebied ligt niet binnen het invloedsgebied van buisleidingen, bedrijven die onder de regeling Bevi vallen of transportroutes voor vervoer van gevaarlijke stoffen. De externe veiligheid vormt geen belemmering voor de realisering van het plan.

Milieuhinder bedrijven

In de omgeving zijn geen bedrijven die een belemmering vormen of hinder geven voor de geplande functie. Ook worden geen bedrijven in hun bedrijfsvoering beperkt door de ontwikkeling die met deze omgevingsvergunning mogelijk wordt gemaakt.

Luchtkwaliteit

Door de Ontwikkelorganisatie Ruimte, onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit en Duurzaamheid, team LuchtGeluidTrillingen is een rapport opgesteld “Beoordeling stikstofdepositie Crematorium St. Barbera, Conform Wet Natuurbescherming (Wnb)” d.d. 30 november 2020 voor de aanleg en het gebruik van een klein crematorium op begraafplaats St. Barbara, gelegen aan de Prinsesselaan te Utrecht.
Het stikstofdepositie-onderzoek is uitgevoerd zowel voor aanlegfase/bouwfase als de gebruiksfase. Volgens het onderzoek blijkt dat er zowel in de aanlegfase/bouwfase als in de gebruiksfase geen significante verslechtering plaatsvindt van de stikstofdepositie in enig Natura 2000-gebied.

Bouwfase
Er is een vergunning aangevraagd voor de bouw van een crematorium op begraafplaats St. Barbara aan de Prinsesselaan te Utrecht. De ingeschatte materieelinzet is gebaseerd op door de gemeente Utrecht ontwikkelde kengetallen inzake de emissie van NOx per m2 b.v.o. Daarbij is zowel de emissie inzichtelijk gemaakt voor het gebruik van StageIIIB en StageIV mobiele werktuigen tijdens de realisatite-/bouwfase. De realisatie zal plaatsvinden in 2021 en 2022 gedurende een periode van 10 maanden.
Er wordt geconcludeerd dat er als gevolg van de bouwfase geen significante verslechtering plaatsvindt van de stikstofdepositie in enig Natura2000-gebied, zowel niet bij het gebruik van StageIIIB mobiele werktuigen als bij het gebruik van StageIV mobiele werktuigen.

Gebruiksfase
De warmte-/koudevoorziening van het crematorium zal emissieloos worden uitgevoerd. Voor het bepalen van de verkeersaantrekkende werking van het crematorium is uitgegaan van een verwacht aantal van 600 crematies per jaar waarbij gemiddeld 25 autobewegingen per crematie voorkomen. Dit levert 15.000 verkeersbewegingen op jaarbasis op. Daarnaast is voor leveranties ten behoeve van het crematorium rekening gehouden met 200 bewegingen van zwaar vrachtverkeer op jaarbasis. Op basis hiervan wordt ook voor de gebruiksfase geconcludeerd dat er geen significante verslechtering van de stikstofdepositie plaatsvindt.

Conclusie
Er zijn vanuit de Wet natuurbescherming geen belemmeringen voor het afgeven van een Omgevingsvergunning bouwen voor de bouw van een crematorium op begraafplaats St. Barbara aan de Prinsesselaan te Utrecht.

Gezondheid

Op basis van de aspecten geluid, externe veiligheid, milieuhinder bedrijven, luchtkwaliteit en bodemkwaliteit kan worden geconcludeerd dat de situatie uit het oogpunt van gezondheid acceptabel is en vormt het aspect gezondheid geen belemmering voor de realisering van het plan.

Flora en fauna

Door Blom Ecologie B.V. is een oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Prinseselaaan 2 te Utrecht uitgevoerd d.d. 27 november 2018. Uit de rapportage blijkt dat gelet op de gevonden en te verwachten ecologische waarden de beoogde planontwikkeling uitvoerbaar is. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen. Hierbij dienen de volgende punten te worden nageleefd.

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Gedurende de werkzaamheden dient het terrein ongeschikt of ontoegankelijk gehouden te worden voor rugstreeppad. Belangrijk is dat er geen vergraafbaar zand en ondiepe plassen binnen het plangebied aanwezig zijn. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van minimaal 50 cm hoog en minimaal 10 cm ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Bomen

Om het plan te kunnen realiseren hoeven er geen bomen worden gekapt.

Archeologie

Het archeologiebeleid van de gemeente Utrecht is verwoord in de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg (2009), die gekoppeld is aan de gemeentelijke archeologische waardenkaart. Op de waardenkaart is per zone vastgelegd welke archeologische verwachting een gebied heeft. Het plangebied ligt in een zone met hoge archeologische waarde. Hiervoor geldt dat bij bodemingrepen groter dan 50 m2 en dieper dan 50 cm beneden het huidige maaiveld een archeologisch vooronderzoek en/of archeologievergunning verplicht wordt gesteld.

De initiatiefnemer heeft het voornemen om een nieuwe crematiefacilitieit te realiseren op de begraafplaats St. Barbara aan de Prinsesselaan 2. Dit gebouw heeft een oppervlakte van ca. 100 m2. De fundering wordt tot ca. 1 m beneden maaiveld aangelegd. Deze werkzaamheden reiken over de vrijstellingsgrens van de zone met hoge archeologische waarde. Daardoor is archeologisch vooronderzoek en/of een archeologievergunning verplicht.

Uit de resultaten van het vooronderzoek van Transect is gebleken dat in het plangebied geen archeologische resten aanwezig zijn of verwacht worden. Er hoeft dus geen nader archeologisch onderzoek plaats te vinden. Enkel bij het aantreffen van onverwachte begravingen en knekelkuilen tijdens de ingreep dient de gemeente op de hoogte te worden gebracht.
Als bij uitvoering van de werkzaamheden alsnog onverwachts archeologische resten worden aangetroffen, bent u conform art. 5.10 van de Erfgoedwet verplicht deze te melden en beschikbaar te houden voor onderzoek. De melding kan worden gedaan bij de afdeling Erfgoed, tel. 030 - 286 27 56 of via archeologie@utrecht.nl.

Kabels en leidingen

Binnen het plangebied zijn er geen planologisch relevante kabels en leidingen. In dit opzicht is er geen belemmering te verwachten voor deze ontwikkeling.

3. Uitvoerbaarheid

3.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De initiatiefnemer heeft middels een bijeenkomst met de verenigde buurtbewoners op 19 maart 2018 het bouwplan toegelicht. Daarnaast was het doel van de bijeenkomst om de concrete standpunten van de bewoners te horen. De bewoners maken zich vooral zorgen om de verkeersbewegingen, de infrastructuur en de milieuaspecten. Naar aanleiding van deze bijeenkomst zal er een volgende bijeenkomst over de verkeersbewegingen en infrastructuur plaatsvinden na het verkrijgen van de vergunning voor de aanleg van de parkeerplaats.

Naar aanleiding van de bijeenkomst is het bouwplan niet aangepast. De concept omgevingsvergunning wordt voor zes weken ter inzage gelegd in het kader van de uitgebreide procedure. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

4. Conclusie

Het bouwplan het bouwen van een crematiefaciliteit bij een begraafplaats wordt gezien als een positieve ontwikkeling in de buurt. De beoogde ontwikkeling is in overeenstemming met de geldende wettelijke kaders en het daarmee samenhangende beleid. Aan de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan kan worden meegewerkt.